

Районний етап Київської відкритої олімпіади з лінгвістики

Київ, 13 грудня 2015 р.

ling.org.ua

На районному етапі олімпіади достатньо записати лише відповіді до завдань (на бланку з умовами задач, який ви здасте). Однак зверніть увагу: на міському етапі свої відповіді вам доведеться обґрунтовувати.

Максимальна оцінка за кожну з шести задач — 20 балів

Час виконання роботи — 4 години

Усі задачі можна розв'язати, не знаючи жодної іноземної мови!

Над текстом працювали:

*Данило Мисак (задачі 1, 2, 3, 5), Таміла Краштан (задача 4), Анастасія Альохіна (задача 6),
Ада Мелентьєва, Богдан Ківва*

Підпишіть свою роботу:

1. Дієслова

Нижче декілька дієслів розбито відповідно до ролі частинки *-ся* на три категорії:

①	②	③
митися	цілуватися	вдивлятися
вчитися	битися	кланятися
переховуватися	бачитися	боятися

Завдання. Визначте, до котрої з цих трьох категорій належить кожне з поданих нижче десяти слів: у квадраті поряд зі словом впишіть цифру 1, 2 або 3. За кожну правильну відповідь вам буде нараховано по 2 бали.

☐ вдягатися	☐ усміхатися
☐ ручатися	☐ грітися
☐ зустрічатися	☐ юрбитися
☐ голитися	☐ стримуватися
☐ сваритися	☐ сумніватися

2. Кірибаті

До вашої уваги вісім речень мовою кірибаті¹:

¹ Кірибаті — мова, якою розмовляють понад 100 тисяч мешканців однойменної острівної держави. Належить до австронезійської мовної родини.

① E nooria te uaa te aomata.	⑤ A noorii taian uee taian aine.
② A na kunei taian uee taian aine.	⑥ E na kunei taian uee te aomata.
③ A na kunea te uee taian aomata.	⑦ A kunei taian uee taian aine.
④ E na noorii taian uee te aine.	⑧ A na kunea te uaa taian aine.

Завдання 1. Нижче подано переклади цих речень у переплутаному порядку. Допасуйте переклади до речень, поставивши у квадраті поряд із кожним перекладом номер відповідного речення (цифру від 1 до 8). За кожну правильну відповідність вам буде нараховано по 2 бали.

☐ Жінки побачили квіти.	☐ Чоловік знайде квіти.
☐ Чоловік побачив фрукт.	☐ Жінки знайдуть фрукт.
☐ Жінки знайдуть квіти.	☐ Чоловіки знайдуть квітку.
☐ Жінка побачить квіти.	☐ Жінки знайшли квіти.

Завдання 2. Нижче подано ще чотири речення мовою кірибаті, але одне чи кілька з них (а можливо, й усі) містять помилки. Позначте галочкою ті з них, які ви вважаєте правильними, а хрестиком ті, які, на вашу думку, містять принаймні одну помилку. За кожну правильну відповідь вам буде нараховано по 1 балу.

☐ E noorii taian uaa te aomata.	☐ A na noorii te uee te aine.
☐ E kunea te uaa taian aomata.	☐ E kunea taian uee te aine.

3. Черевомовлення

Черевомовлення — спосіб говорити таким чином, щоб, дивлячись на обличчя черевомовця, ніхто не здогадався, що це говорить він. Часто таке вміння застосовують на сцені: черевомовець виходить із лялькою і, рухаючи її головою, вдає, що текст вимовляє саме вона, розігруючи таким чином різноманітні сценки. Тим не менше для реплік ляльки підійде далеко не кожен текст. Наприклад, доволі часто черевомовцям доводиться підбирати до невідходящих слів у тексті виступу які-небудь синоніми.

Завдання 1. Нижче подано пари слів-синонімів; у кожній парі одне зі слів черевомовець може використати у своєму виступі, а інше — ні. У квадраті поряд із кожною парою впишіть номер слова (цифру 1 або 2), яке черевомовець може використати у виступі. За кожну правильну відповідь вам буде нараховано по 1 балу.

☐ стіл, парта	☐ лежак, тапчан
☐ коробка, скриня	☐ пума, кугуар
☐ суп, юшка	☐ чуб, оселедець
☐ біда, нещастя	☐ лазарет, госпіталь

Завдання 2. З імен, поданих нижче, червономовець може використати у своєму виступі рівно половину. Позначте галочкою ті з них, стосовно яких ви впевнені, що їх використати можна; хрестиком позначте ті, щодо яких упевнені, що використати їх не можна. За кожну правильну відповідь вам буде нараховано по 1 балу, а за кожну неправильну — знято по 1 балу².

☐ Ада	☐ Богдан	☐ Марися	☐ Петро
☐ Анастасія	☐ Гліб	☐ Олександра	☐ Сергій
☐ Артем	☐ Данило	☐ Орися	☐ Таміла

4. Фінська мова

Завдання 1. Перед вами кілька слів фінською мовою³:

- ① haara ② kirja ③ opas ④ piste ⑤ pisto ⑥ puu ⑦ poltto ⑧ sana ⑨ tarha ⑩ tieto

Нижче подано переклади цих слів у переплутаному порядку. Допасуйте переклади до слів, поставивши у квадраті поряд із кожним перекладом номер відповідного слова (число від 1 до 10). За кожну правильну відповідність вам буде нараховано по 1 балу.

☐ відгалуження	☐ знання	☐ точка
☐ город	☐ книга	☐ укол
☐ дерево	☐ підпал	
☐ екскурсовод	☐ слово	

Завдання 2. А ось іще кілька слів фінською:

- ① haarahaukka ② opaskirja ③ pistosana ④ polttopiste
⑤ polttopuu ⑥ puutarha ⑦ tietosanakirja

Нижче подано переклади цих слів у переплутаному порядку. Допасуйте переклади до слів, поставивши у квадраті поряд із кожним перекладом номер відповідного слова (цифру від 1 до 7). За кожну правильну відповідність вам буде нараховано по 1 балу.

☐ дрова	☐ путівник	☐ фокус (лінзи)
☐ енциклопедія	☐ сад	
☐ коршак ⁴	☐ сарказм	

Завдання 3. Перекладіть ще три слова. За кожен безпомилковий переклад ви отримаєте по 1 балу:

фінська	українська	фінська	українська	фінська	українс.
sanakirja	→ <input style="width: 100px; height: 20px;" type="text" value="?"/>	<input style="width: 100px; height: 20px;" type="text" value="?"/>	→ довідник	<input style="width: 100px; height: 20px;" type="text" value="?"/>	→ яструб

² Якщо сумарний бал за задачу виявиться від'ємним, за неї буде виставлено 0 балів.

³ Фінська належить до уральської сім'ї мов. Нею розмовляють понад 5 мільйонів людей: переважно у Фінляндії, де ця мова є однією з двох офіційних.

⁴ Коршак — хижий птах родини яструбових.

5. Голосовий помічник

У сучасні електронні пристрої дедалі частіше вбудовують функцію голосового помічника. погодьтеся, було б непогано, якби такий помічник говорив не монотонним голосом, однаковим для всіх користувачів, а, скажімо, голосом вашої знайомої людини. Технології поки що не здатні на якісний синтез та імітацію голосу, тому для здійснення такого побажання вашому знайомому доведеться провести певний час перед мікрофоном і записати все необхідне. Почати можна з оголошення кількості нових листів у поштової скриньці. Приміром, потрібно озвучити всі варіанти оголошення для кількості листів від 1 до 100: від «у вас один новий лист» до «у вас сто нових листів». Для оптимізації процесу можна записати не безпосередньо самі оголошення, а окремо їхні фрагменти. Наприклад, окремо можна озвучити чотири фрагменти «у вас», «десять», «сто», «нових листів», з яких потім можна буде скласти як оголошення «у вас десять нових листів», так і фразу «у вас сто нових листів». Кожен фрагмент може складатися з одного або кількох послідовних слів, але одне слово розділяти на кілька фрагментів не можна. Наприклад, слово «сімдесят» не можна розділити на фрагменти «сім» і «десять». Так само не можна хитрувати і замість «сімдесят» казати «сім десятків» або здійснювати інші заміни в тексті.

Завдання. Яку найменшу кількість фрагментів⁵ доведеться записати, щоб мати змогу озвучити будь-яке оголошення від «у вас один новий лист» до «у вас сто нових листів»? А якщо замість 100 за верхню межу взяти 1000? А якщо 10 000? Відповіді запишіть нижче.

від 1 до 100: від 1 до 1000: від 1 до 10 000:

За ті відповіді, що збігатимуться з правильними, вам буде нараховано 9, 5 і 6 балів відповідно.

6. Черокі

Дано кілька слів мовою черокі⁶:

- ① SZʔiʔE ② IhChʔ ③ 4MOʔLʔJ ④ C:ʔYʔ ⑤ ʔʔGiT ⑥ TSDʔʔʔ ⑦ ʔʔʔTELJ
⑧ AʔCʔVJ ⑨ DhʔʔʔY ⑩ CJʔʔJ ⑪ ʔZʔʔMJ ⑫ SLʔʔʔi ⑬ ʔZPʔʔʔE

Завдання. Нижче наведено латинські транскрипції цих слів у переплутаному порядку. Проставте у квадраті поряд із кожною транскрипцією номер відповідного їй слова (число від 1 до 13). За кожную правильну відповідність вам буде нараховано по 1,5 бала (сумарний бал округлюється вгору).

☐ atsilvsgi	☐ gohiyudodi	☐ osdvigvnedi	☐ tsvsgina
☐ danotlvhisigv	☐ igaasasdv	☐ qvanitliniyi	
☐ dudalehnav	☐ kanouludi	☐ seluunenudi	
☐ ganolvvsgv	☐ nuwenahvi	☐ tsatiyosidi	

⁵ Зверніть увагу, що нас цікавить саме кількість фрагментів, а не, скажімо, сумарна кількість слів у них.

⁶ Черокі — ірокезька мова, що налічує понад 10 тисяч носіїв, які становлять однойменний корінний народ у США.